

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์   การเปรียบเทียบการวิเคราะห์ข้อมูลตามฤดูกาล
โดยวิธีบ็อกซ์-เจนกินส์และวิธีปรับให้เรียบ
เอ็กซ์โปเนนเชียลแบบโฮลท์-วินเตอร์

ชื่อผู้เขียน   นายจักรกฤษ กิตตินภากุล

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต   สาขาวิชาสถิติประยุกต์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

อาจารย์ลำปาง แส่นจันทร์   ประธานกรรมการ

อาจารย์นพดล เล็กสวัสดิ์   กรรมการ

อาจารย์พิษณุ เจียวคุณ   กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการวิเคราะห์ข้อมูลตามฤดูกาลโดยวิธีบ็อกซ์-เจนกินส์และวิธีปรับให้เรียบเอ็กซ์โปเนนเชียลแบบโฮลท์-วินเตอร์ โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาที่มีฤดูกาล คือ ปริมาณน้ำฝนจังหวัดเชียงใหม่ ที่เก็บรวบรวมโดย สถานีตรวจอากาศ ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นอนุกรมเวลารายเดือน เก็บรวบรวมตั้งแต่ เดือนมกราคม พ.ศ. 2530 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2542 เป็นจำนวน 13 ปี โดยวิเคราะห์ข้อมูลใน 2 ลักษณะ คือ ใช้ข้อมูลทั้งหมดสร้างรูปแบบพยากรณ์ และใช้ข้อมูลเพียง 12 ปี คือ ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2530 ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2541 สร้างรูปแบบพยากรณ์

จากการวิเคราะห์โดยพิจารณาจากค่า MSE ผลการศึกษาพบว่า วิธีปรับให้เรียบเอ็กซ์โปเนนเชียลแบบโฮลท์-วินเตอร์มีประสิทธิภาพดีกว่าวิธีบ็อกซ์-เจนกินส์ ไม่ว่าจะในรูปแบบเชิงบวกหรือรูปแบบเชิงคูณ โดยถ้าใช้ข้อมูลทั้งหมด วิธีปรับให้เรียบเอ็กซ์โปเนนเชียลแบบโฮลท์-วินเตอร์รูปแบบเชิงบวกจะมีค่า MSE น้อยที่สุด คือ 3299.978 ถ้าใช้ข้อมูลเพียง 12 ปี วิธีปรับให้เรียบเอ็กซ์

โปเนนเชียลแบบโฮลท์-วินเตอร์ รูปแบบเชิงบวกจะมีค่า MSE น้อยที่สุด คือ 3399.017 แต่ถ้านำรูปแบบที่ได้นำไปพยากรณ์ล่วงหน้า 1 ปี วิธีปรับให้เรียบอีกซ์โปเนนเชียลแบบโฮลท์-วินเตอร์ รูปแบบเชิงคูณจะมีค่า MSE น้อยที่สุด คือ 4519.56

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Research Title	Comparison of Seasonal Data Analysis by Box-Jenkins and Holt-Winters Exponential Smoothing Methods		
Author	Mr. Jukkit Kittinapakul		
M.S.	Applied Statistics		
Examining Committee	Lecturer Lampang Saenchan	Chairperson	
	Lecturer Nopadol Leksawat	Member	
	Lecturer Phisanu Chiawkhun	Member	

Abstract

The objective of this study was to compare seasonal data analysis by Box-Jenkins and Holt-Winters exponential smoothing methods by using rainfall per month in Chiangmai collected from the Climatology Division Office , Department of Meteorology , Chiangmai from January 1987 to December 1999. There are two ways in analyzing the data ; one is using all the data collected , and another is the data collected within 12 years from January 1987 to December 1998 to achieve the forecast model.

Considering the MSE , the study revealed that Holt-Winters exponential smoothing method is found more efficient than Box-Jenkins method in both the additive and the multiplicative models. When using all the data collected , the additive model of Holt-Winters exponential smoothing method showed the least MSE at 3299.978. In case of 12-year data , the additive model of Holt-Winters exponential smoothing method displayed the least MSE at 3399.017. However when the two models were used to forecast the monthly expected to have next year rainfall , It revealed that the multiplicative model of Holt-Winters exponential smoothing method showed the MSE at 4519.56